

Sygn. akt V U 820/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o określenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe

na skutek odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 25 czerwca 2015 r.

znak (...)

I. *oddala odwołanie,*

II. *zasądza od wnioskodawczyni na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.*

Sygn. akt VU 820/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 25 czerwca 2015r. nr (...) stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe J. W., jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą za miesiąc luty 2015r. wynosi 9 190, 54 z.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż J. W. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w okresie od marca 2013r. do października 2014r. w wysokości 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 ustawy o sus na dany rok kalendarzowy. Zaś za okres od listopada 2014r. do lutego 2015r. w pierwszorazowych dokumentach rozliczeniowych ZUS DRA zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (w tym chorobowe) w kwocie wyższej niż 60% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na dany rok tj. za miesiące listopad - grudzień 2014r. w kwocie – 9 365,00 50 zł miesięcznie oraz za okres styczeń – luty 2015r. w kwocie 9 897, 50 zł miesięcznie. Następnie dokonała korekty dokumentu rozliczeniowego ZUS DRA za luty 2015r., zmniejszając wcześniej ustaloną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne do kwoty 2 205, 73 zł. Organ rentowy dodał, że od 27 lutego 2015r. ubezpieczona przebywa na zasiłku chorobowym. Argumentował,

iż zmiana zadeklarowanej uprzednio przez płatnika składek za dany miesiąc podstawy wymiaru składek nie może nastąpić w formie złożenia korekty dokumentów, pod pojęciem której rozumie się modyfikację z mocą wsteczną nieprawidłowości we wcześniej przekazanych dokumentach ubezpieczeniowych. Tym samym, o ile podstawa wymiaru składek została zadeklarowana przez płatnika za dany miesiąc zgodnie z obowiązującymi przepisami, brak jest podstaw do późniejszej jej zmiany. Takie działanie jest niezgodne z obowiązującymi przepisami, ponieważ korekcie podlega jedynie zadeklarowana kwota będąca minimalną obowiązującą ubezpieczonego podstawą wymiaru składek (odpowiednio w wysokości 60 % przeciętnego wynagrodzenia albo 30 % minimalnego wynagrodzenia). Ponadto korekta taka może dotyczyć jedynie sytuacji, gdy w danym miesiącu powstaje lub ustaje obowiązek ubezpieczeń, albo ubezpieczony jest niezdolny do pracy w tym okresie i z tego tytułu przysługuje mu zasiłek. Dopuszcza się skorygowanie podstawy wymiaru składek ustalonej w wysokości innej niż minimalna obowiązująca danego ubezpieczonego tylko wtedy, gdy niezdolność do pracy trwa cały miesiąc (do wysokości 0,00 zł). Nadto skorygować można podstawę wymiaru składek, jeżeli korekta zostanie dokonana jeszcze przed terminem opłacenia składek.

W odwołaniu od powyższej decyzji skarżąca J. W. wniosła o jej zmianę poprzez stwierdzenie, iż podstawa wymiaru składek za miesiąc luty 2015r. w jej przypadku wynosi 2 205, 73 zł. Zarzuciła, iż organ rentowy dokonał nadinterpretacji art. 18 ust. 9 ustawy o sus. Jej zdaniem w przepisie tym określona została dolna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Podstawę taką zmniejsza się proporcjonalnie do długości okresu czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby, jeżeli ubezpieczony z tego tytułu spełnia warunki do przyznania zasiłku chorobowego. Wskazała, iż przepisy art. 18 ust. 9 i 10 ustawy o sus dają możliwość, proporcjonalnego w stosunku do długości okresu czasowej niezdolności do pracy, zmniejszenia podstawy wymiaru składek w odniesieniu do osób prowadzących działalność, nie tylko w stosunku do deklarujących taką podstawę w najniższej wysokości, ale znajduje zastosowanie również do osób, które deklarują wyższą podstawę wymiaru składek. Powołała się przy tym na wiele orzeczeń sądów apelacyjnych orzekających w tym przedmiocie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując w całości treść zaskarżonej decyzji i argumenty w niej przedstawione. Organ rentowy podniósł, iż niedopuszczalne jest zgłoszenie w deklaracji rozliczeniowej korygującej nowych, a nie poprawionych danych tj. podstawy wymiaru składek zmniejszonej do kwoty 2 205, 73 zł z mocą wsteczną, podczas gdy raportem takim można jedynie dokonywać korekty nieprawidłowości we wcześniej przekazanych dokumentach ubezpieczeniowych. Ponadto art. 18 ust. 9 ustawy systemowej dotyczy możliwości proporcjonalnego zmniejszenia wyłącznie najniższej podstawy wymiaru składek.

Sąd ustalił:

J. W., prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA za miesiąc luty 2015r. wykazała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości 9 190, 54 zł. Następnie w dniu 17 kwietnia 2015r. złożyła deklarację rozliczeniową ZUS DRA w której skorygowała podstawę wymiaru składek do kwoty 2 205, 73 zł uwzględniając fakt, iż od 27 lutego 2015r. przebywa na zasiłku chorobowym. Zaś w dniu 20 kwietnia 2015r. zwróciła się do organu rentowego o rozliczenie jej konta w związku ze złożeniem tej korekty. W związku z tym skarżoną decyzją z 25 czerwca 2015r. ustalono, iż podstawa wymiaru składek ubezpieczonej za miesiąc luty 2015r. wynosi 9 190, 54 zł.

dowód: akta ubezpieczeniowe.

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 47 ust 3. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2015.121 j. t.) płatnik składek jest zobowiązany złożyć, z zastrzeżeniem ust. 3a, deklarację rozliczeniową korygującą w formie nowego dokumentu zawierającego wszystkie prawidłowe dane określone w art. 46 ust. 4 w każdym przypadku, o którym mowa w art. 41 ust. 6, łącznie z raportem miesięcznym korygującym, jeżeli zachodzi konieczność korekty danych podanych w imiennym raporcie miesięcznym w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Podstawę wymiaru składek na

ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. Za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu - art. 18 ust. 8 i 9 ustawy systemowej.

Sporną kwestią wymagającą rozstrzygnięcia Sądu była ocena czy wnioskodawczyni w ramach złożonej w dniu 17 kwietnia 2015r. korekty deklaracji rozliczeniowej za luty 2015r. co do podstawy wymiaru składek może korygować wcześniej deklarowaną podstawę ich wymiaru w związku z przejściem od 27 lutego 2015r. na zmiarkę chorobową.

Organ rentowy twierdził, iż nie jest to dopuszczalne. Takiego działania nie traktuje on jako korekty, która umożliwiałaby rozliczenie tych składek, a jedynie że jest to zmiana podstawy dokonana post factum, która nie powinna być zwracana. W ocenie wnioskodawczyni taka zmiana mieści się w ramach dokonanej przez nią korekty.

Sąd w całości podzielił interpretację jaką przedstawił organ rentowy w decyzji jak również w odpowiedzi na odwołanie zarówno dotyczącą interpretacji art. 18 ust. 9 ustawy systemowej jak również rozróżnienia pojęcia korekty od zmiany danych. Sąd w pełni podziela wyrażone w judykaturze stanowisko, iż przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, ze względu na swoją specyfikę, powinny być wykładane ściśle co oznacza w zasadzie prymat dyrektyw wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni oraz zakaz dokonywania wykładni rozszerzającej tych przepisów, szczególnie gdy dany przepis w swej treści nie budzi żadnych wątpliwości. W świetle dyrektyw wykładni językowej bezspornym jest, iż korekta może dotyczyć wyłącznie stwierdzenia nieprawidłowości w imiennym raporcie miesięcznym, a nie zmiany tych danych. W istocie jakiegokolwiek zmiany, jakie mogą dotyczyć podstawy wymiaru składek nie mogą być dokonywane w formie korekty tych deklaracji.

Z brzmienia art. 18 ust. 9 ustawy systemowej wynika, iż przepis ten przewidując możliwość proporcjonalnego zmniejszenia podstawy wymiaru za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, jeżeli jest to najniższa podstawa wymiaru o czym stanowi zwrot "kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie...". Oznacza to, że możliwość korekty w rozumieniu powyższego przepisu występuje tylko w przypadku, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą była ustalona (zadeklarowana) w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 8 art. 18 ustawy. Gdyby intencją ustawodawcy było ustalenie możliwości proporcjonalnego obniżenia każdej podstawy wymiaru, to wówczas w treści przepisu art. 18 ust. 9 ustawy, nie znalazłoby się określenie "najniższej" lecz np. zadeklarowanej podstawy.

W konsekwencji racjonalne jest unormowanie, że prawo do proporcjonalnego zmniejszenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dotyczy tylko podstawy wskazanej w wysokości wymaganej przepisami prawa. Skoro bowiem osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, jak wyżej podniesiono, posiada swobodę deklarowania kwoty podstawy wymiaru, to posiada ona uprawnienie do samodzielnego określania tej podstawy także w przypadku, gdy ubezpieczeniu podlega przez część miesiąca. (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 7 maja 2013r. III Aua 1171/12 LEX nr 1322464, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 11 czerwca 2014 r., III AUa 361/14,

LEX nr 1474575, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 maja 2015r. III AUa 758/14 LEX nr 1762084). Nie można zatem dokonać weryfikacji podstawy wymiaru składek wnioskodawczyni w trybie przez nią wskazanym.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 477 ¹⁴§1 Kodeksu postępowania cywilnego oddalił odwołanie J. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 25 czerwca 2015r.

W punkcie II wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania, stosując w tym względzie zasadę wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. i § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U.2013.490 t. jed. ze zm.)